

Lingemeren

Nieuwsbrief

December 2018

Even bijpraten

De afgelopen tijd is er op de Lingemeren weer veel gebeurd. In deze nieuwsbrief praten wij u graag bij. U leest onder andere over de stand van zaken rondom de zand- en kleiwinning en de drijvende eilanden, over de opbrengsten van de vorig jaar geopende zonneweide en over het nieuwe boek over de Lingemeren dat in de maak is. Ook nemen wij u mee over het in aanleg zijnde landgoed Lingedael en kijken we terug op de open dag van afgelopen juni. Een bomvolle nieuwsbrief dus. Veel leesplezier!

Drukke en zonnige open middag Lingemeren

Op zaterdag 9 juni organiseerden wij een open middag voor omwonenden van het Lingemeer. Het werd een warme, zonnige dag waarop we ruim 300 bezoekers mochten ontvangen. Een ieder kon met eigen ogen de voortgang van de verschillende ontwikkelingen in het gebied bekijken.

Op het centrale punt bij de zandwinstallatie stonden informatietenten en was er koffie, thee, sap, appelflappen, appeltaart (met uiteraard appels uit de Betuwe) en ijsjes voor iedereen. Vanaf dit punt startten er rondleidingen over het afgelopen jaar ingeplante landgoed Lingedael, over de in december 2017 geopende zonneweide en over het zandwinterrein waarbij bezoekers uitleg kregen over de techniek rondom het winnen van zand en grind. Ook konden bezoekers presentaties bijwonen over een nieuw plan voor de Lingemeren: drijvende eilanden.

En er was nog veel meer te doen: kinderen konden spelen in het zand, kleuren en verven en jong en oud kon op de foto in een shovel. Op landgoed Lingedael hielpen bezoekers onder begeleiding van imkers mee met het bouwen van een bijenhotel. Bij het weggaan kreeg iedereen bovendien een potje bijenhoning mee.

Wij kijken terug op een geweldige dag en kijken uit naar een volgende keer!

Zand- en kleiwinning vorderen gestaag

De zand- en kleiwinning in de Blauwe Kampse Plas vorderen gestaag. Het afgelopen jaar is er op een aantal percelen nog archeologisch onderzoek verricht. Vervolgens zijn er voorbereidingen getroffen voor de afvoer van de klei en het winnen van het zand.

Een klein deel van de percelen is op dit moment nog agrarisch in gebruik. Daarvan voeren we komend jaar de bovengrond en klei af. Ook is dit jaar de beplanting ingeplant aan de oevers ter hoogte van de Bloembosweg en de Ommerenveldseweg en zijn de oevers afgewerkt. We streven ernaar om de kleiwinning in de Blauwe Kampse Plas in de loop van 2019 af te ronden. Naar verwachting kan er eind volgend jaar, zodra de laatste klei is afgevoerd, ook gevaren worden op delen van de Blauwe Kampse Plas. Zodra dit mogelijk is, informeren wij u hierover.

De kleine plevier

Werken in de avonden

Misschien heeft u het gemerkt aan de lichten op de zandwinstallatie die in oktober 's avonds langer hebben gebrand dan normaal. Er is twee weken lang ook in de avonden gewerkt. De reden daarvan zijn de lage waterstanden in de rivieren. Daardoor kunnen schepen minder lading meenemen. Om toch aan de vraag van de bouwsector naar zand en grind te kunnen voldoen, moet er meer per vrachtwagen worden vervoerd. Lingemeren is een locatie waar zand en grind op vrachtwagens geladen kan worden. Om aan de vraag te kunnen voldoen, is er daarom een tijdje in de avonden doorgewerkt. We hebben de bewonersvereniging hiervan op de hoogte gesteld.

Kleiwinning

Op de Blauwe Kampse Plas wordt klei gewonnen. Het grootste deel van de klei is inmiddels afgegraven en afgevoerd. De afgegraven klei bewaren we in zogenaamde depots. Deze depots liggen in het kleiwinninggebied. We bewaren er de klei tot deze vervoerd wordt naar klanten (baksteenfabrieken en aannemers die werken aan dijkverstergingsprojecten).

Afgelopen voorjaar is er weer een periodiek een vogelonderzoek gedaan. Daarbij zijn onder andere de grauwe gans, kievit en kleine plevier aangetroffen. Om deze vogels niet te storen, hebben we in het broedseizoen (april tot en met september) niet gewerkt in het gebied waar de vogels hebben gebroed.

Straks volop genieten op landgoed Lingedael

In de vorige nieuwsbrief meldden we dat het grondwerk op het nieuwe landgoed Lingedael in volle gang was. Inmiddels zijn we een jaartje verder, en is er al een heus landgoed aan het ontstaan.

Groene entree

Landgoed Lingedael wordt de entree van de Lingemeren. Samen met lokale hoveniers en kwekers is dit voormalige landbouwgebied getransformeerd tot een landgoed waar u straks volop kunt genieten van wat de natuur te bieden heeft. Het landgoed is parkachtig ingericht met uiteraard veel aandacht voor flora en fauna. U kunt er straks fietsen, wandelen, picknicken én zelfs fruit plukken.

Een landgoed voor alle zintuigen

Om elk jaargetijde te kunnen genieten zijn er op het landgoed diverse soorten beplanting aangebracht die in verschillende seizoenen bloeien. Daarmee krijgt het landgoed elk seizoen een andere, speciale aanblik en worden alle zintuigen aan het werk gezet. Op het landgoed kunt u gaan genieten van de rust, van waterpartijen, van de bladkleuren van planten en bomen, de geuren van de vele verschillende planten en kunt u het fruit proeven dat aan de bomen groeit.

Vervolg

Komend jaar wordt er op het landgoed nog gewerkt. Door de extreem droge zomer is helaas een klein deel van de beplanting niet aangeslagen. Dit plantseizoen (november tot en met maart) worden deze bomen en struiken vervangen. In 2019 worden onder andere de inrichtingselementen (bankjes, bruggen en steigers) gerealiseerd.

Kunst

Ook zijn wij bezig met het uitwerken van plannen om op het landgoed kunst aan te brengen. Daarmee willen we de schoonheid van de natuur verder versterken en de historie van het gebied vastleggen in het landschap van nu. Hoe dat precies vorm wordt gegeven, wordt de komende tijd verder bekeken.

Landgoed is nog niet toegankelijk

Omdat er nog gewerkt wordt, is het landgoed nog niet opengesteld. We verwachten dat we het landgoed in de loop van volgend jaar kunnen openstellen. Zodra er zicht is op een datum, laten we dat uiteraard weten en organiseren we een feestelijke opening.

Impressie Lingepolder

Drijvende eilanden 'Lingepolder'

'Lingemeren duurzaam inrichten en het gebied verrijken met elementen voor mens, dier en natuur. Zorgvuldig omgaan met grondstoffen en ook onze bedrijfsvoering en de omgeving voorzien van duurzame, groene stroom.' Vanuit deze gedachte is het plan voor drijvende eilanden ontstaan. Eilanden midden op het Lingemeer met ruimte voor natuur en duurzame energie. De naam van de eilanden wordt 'Lingepolder'.

Met de drijvende eilanden en de inpassing van een drijvend zonnepanelenveld voegen wij een uniek element toe aan de Lingemeren. We gaan de eilanden aanleggen tussen het Lingemeer en de in aanleg zijnde Blauwe Kampse Plas. Wandelaars en fietsers kunnen gebruik gaan maken van deze verbinding tussen de noord- en zuidoever. Om tot een ontwerp met een mooie landschappelijke invulling te komen, hebben we samenwerking met Mothership gezocht. Mothership is een bedrijf dat is gespecialiseerd in kunst in de openbare ruimte. Na een tweetal presentatie- en feedbackmomenten hebben wij afgelopen november de benodigde vergunningen aangevraagd.

Bijzonder beleven

Bijzonder beleven zijn de kernwoorden in het nieuwe ontwerp. De Lingepolder zorgt ervoor dat Lingemeren zowel vanaf het land als vanaf het water nog beter beleefd kan worden. Wandelen over de dijk met uitzicht over het water en het Betuwse polderlandschap. Aanleggen met uw boot en wandelen door bijzonder groen. Leren over de relatie die we als Nederlanders hebben met het water, waarbij we niet meer tegen het water vechten, maar ermee samenwerken. Zo bieden de eilanden voor ieder wat wils.

Presentaties

Wij hebben tijdens een tweetal gelegenheden het plan voor de drijvende eilanden gepresenteerd. Dat was op zaterdag 9 juni tijdens de open dag op de Lingemeren en tijdens een inloopbijeenkomst op woensdag 26 september in Lienden.

Aanpassingen in het ontwerp

Op basis van de input die wij tijdens de open middag en de inloopbijeenkomst hebben ontvangen, voerden wij een aantal aanpassingen in het ontwerp voor de eilanden door. Zo hebben we het zonnepanelenveld verlegd van de oost- naar de westkant (Blauwe Kampse Plas), hebben we de (kleinschalige) horecagelegenheid op de eilanden voorlopig geschrapt, zorgen we voor een goede afsluiting van de Zijveling en voor extra drijvend groen.

Meedoen met de zon

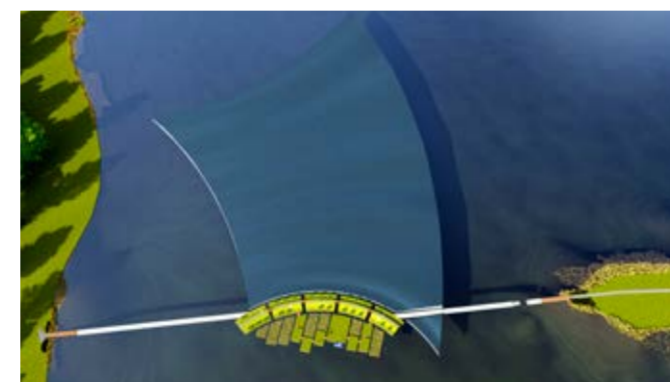
Samen de vruchten plukken. Dat doen we het liefst. Wij onderzoeken de mogelijkheden om de omgeving te laten participeren in de zonne-energie. Daarbij denken we aan twee mogelijkheden:

1. Crowdfunding

We onderzoeken de mogelijkheid om een deel van de benodigde financiering van het park open te zetten voor de omgeving. Zo kunt u meedoen met de realisatie van het park. De jaarlijkse rentevergoeding zal hoger zijn dan de huidige spaarrentes. Op dit moment inventariseren wij hoeveel animo hiervoor is. In een later stadium werken wij dit nader uit.

2. Afname van stroom

Ook onderzoeken wij of de opgewekte energie van het park aan u geleverd kan worden. Er zijn diverse mogelijkheden om de stroom te leveren. Wij vernemen graag hoeveel interesse hiervoor vanuit de omgeving is. Denkt u met ons mee? Wij horen graag uw ideeën.

Stand van zaken

In november zijn de vergunningen aangevraagd voor de drijvende eilanden. Het gaat om een uitgebreide vergunning-procedure, waarbij ook de Welstandscommissie van de gemeente betrokken wordt. Ook de procedure rondom de legalisatie voor de permanente bewoning had mijn aandacht. Het Villapark Lingemeer had bij de start een recreatieve woonbestemming en er is veel energie ingestoken om de legalisatie te realiseren. Ik had op een gegeven moment heel erg veel. Toen zei iemand: Waarom ga je er geen boek van maken?"

Aanmelden en meer informatie

Wilt u wellicht investeren in het zonnepanelenpark of stroom afnemen? Of wilt u meer informatie over de Lingepolder? Neem dan contact met Marloes Sprong-Ariëns van K3 via 024 348 88 27 of via m.ariens@k3.nl.

Interview met Frans Kreeftmeijer

Iemand vroeg: "Waarom ga je geen boek schrijven?"

Bijna 22 jaar geleden kwam Frans Kreeftmeijer samen met zijn vrouw op de Liendense Singel van het Villapark Lingemeer wonen. De jaren erna veranderde er veel. Het Villapark groeide en de omgeving veranderde. Frans volgde het met grote interesse. Hij verzamelde daarbij van alles. Daar deed hij op dat moment niet zoveel mee, totdat iemand hem vroeg waarom hij er geen boek van maakte. En zo geschiedde. In 2009 verscheen zijn eerste boek over het Lingemeer. En nu is Frans bezig met een update van het boek. Hoog tijd voor een gesprek.

Frans, wanneer kwam je hier wonen?

"Dat was in 1997. We hebben het Villapark zich zien ontwikkelen. Dat ging erg snel. Er werden twee tot drie huizen per week opgeleverd. Snel gingen trouwens ook de ontwikkelingen in de omgeving. In het begin was de waterplas nog klein. Door een smalle vaargeul kon je in een heel klein deel varen. Ik schat dat het een plas van vijf hectare was. Maar dat werd al gauw meer."

En je volgde alle ontwikkelingen op de voet?

"Zeker! Omdat ik er woon natuurlijk, maar ook omdat ik me sowieso graag in gebieden verdiep. Ik wil weten waar ik woon. Ik ben met mensen gaan praten en krantenknipsels gaan verzamelen. Ook de procedure rondom de legalisatie voor de permanente bewoning had mijn aandacht. Het Villapark Lingemeer had bij de start een recreatieve woonbestemming en er is veel energie ingestoken om de legalisatie te realiseren. Ik had op een gegeven moment heel erg veel. Toen zei iemand: Waarom ga je er geen boek van maken?"

Daar voelde je wel wat voor?

"Aan het begin aarzde ik wat. Ik had nog nooit een boek geschreven, maar ik vind het wel leuk om te schrijven. Ik heb het ook veel gedaan, maar dan in ambtelijke taal. Ik heb namelijk bij de politie gewerkt en daar veel processen-verbaal geschreven, haha! Het was wel moeilijk om dat ambtelijke taalgebruik af te leren en echt te schrijven wat je denkt. Doordat ik bij de politie heb gewerkt, is het uitzoeken en snuffelen me ook niet vreemd. Daardoor weet ik nu ook zo veel van het gebied en kon ik het boek schrijven. Ik ben daarbij echt bijzondere dingen tegengekomen."

Kun je daar een voorbeeld van noemen?

"Wat ik een mooi verhaal vind, is hoe het kan dat de gemeentegrenzen zo raar over het Villapark lopen. Dat gaat terug naar de tijd van Napoleon. Toen werden de gemeentegrenzen vastgesteld op basis van bezit. Wat nu het Echteldse deel is, was eigendom van het kasteel De Wyenburg uit Echteld. Nabij het kasteel lag land, en dat land had een grillige vorm. Zo werden ook de gemeentegrenzen getrokken, terwijl het natuurlijk veel logischer was geweest om de Linge te volgen. Zo heeft het kunnen gebeuren dat de gemeentegrens dwars door het villapark gaat en een klein deel in de gemeente Neder-Betuwe woont, en de rest in de gemeente Buren."

Hoeveel tijd heeft het je gekost om het boek te schrijven?

"Daar ben ik ongeveer vijf jaar mee bezig geweest. In 2004 ben ik begonnen. Ik had toen enorm veel informatie. Dat ben ik gaan ordenen, ruwe teksten gaan schrijven en er foto's bij gaan zoeken. Ik wilde eigenlijk wachten met het uitbrengen van het boek tot het legaliseren van permanente bewoning helemaal definitief was. Toen dat bijna zover was, heb ik het boek uitgegeven. Ik kon niet meer langer wachten, haha!"

Wat heeft je doen besluiten om een tweede boek te gaan schrijven?

"Ik merkte dat er veel belangstelling voor het eerste boek was. En de ontwikkelingen hebben natuurlijk niet stilgestaan. Door de jaren heen zijn er ook behoorlijk wat mensen verhuisd. Daar zijn weer andere mensen voor in de plaats gekomen die maar heel weinig weten van het gebied. De boeken van de eerste editie raakten ook op, en dat is de voornaamste reden dat ik nu met een update begonnen ben. De bewonersvereniging is een wervingsactie gestart om de nieuwe bewoners lid te maken

en daarbij hoort een presentje. Dat werd het boek over het Lingemeer. De boeken gaan letterlijk op elkaar aansluiten. Het nieuwe boek begint met de laatste zin van het vorige boek."

En je bent de afgelopen onverminderd blijven verzamelen?

"Ik ben blijven verzamelen. En nu ben ik me echt weer op alle onderwerpen aan het inlezen, dingen aan het opzoeken en gesprekken aan het voeren. In het nieuwe boek gaan de ontwikkelingen van veel onderwerpen langskomen. Natuurlijk alle ontwikkelingen rond de legalisatie, de afbouw van de woonwijk, het steeds groter wordende Lingemeer,

Het land van kasteel De Wyenburg. De kaart dateert uit 1824. Bron: archief Historische Kring Kesteren en Omgeving.

de plannen van K3, maar ook het onderhoud aan de speeltuintjes dat nu vanuit de gemeente is overgedragen aan de bewonersvereniging komt in het boek terug. En de nieuwe AED's en nog tal van andere onderwerpen."

Wanneer denk je dat het boek af is?

"Ik wil het boek zo rond de jaarwisseling afronden. De boeken zijn bestemd voor de bewonersvereniging. Het is ontzettend leuk om dit boek te kunnen schrijven. Dat verwondert me nog steeds, eigenlijk. Dat ik gewoon een boek aan het schrijven ben. En de waardering die ik ervoor krijg, dat is echt geweldig."

Dus er gaat ook een deel drie komen?

"Dat zal de toekomst uitwijzen. Ik blijf erg benieuwd wat de toekomst voor onze woonwijk en de Lingemeren gaat brengen!"

1 jaar zonneweide Lingemeren

Op 9 december vorig jaar is de zonneweide bij de Blauwe Kampse Plas feestelijk geopend. Het was een bewolkte dag met zelfs wat sneeuw. Gelukkig bleek het geen voorbode voor een jaar met weinig zon, want die scheen afgelopen jaar veel!

De zonneweide met ruim 4800 zonnepanelen drijft de elektrische zandzuiger aan die in de Blauwe Kampse Plas ligt. Met de zonne-energie hebben we de CO₂-uitstoot van onze zandwinning op de Lingemeren met maar liefst 50% kunnen verminderen. En 2018 was een goed zonjaar. Weerstation Herwijnen (tussen Tiel en Gorinchem) heeft tot en met 21 november 2018 1162 zonuren gemeten. In 2017 was dit over dezelfde periode 1047. Dat scheelt ruim 10%!

Resultaten 2018

Tot nu toe is er 1,5 GWh (Gigawattuur) aan energie opgewekt. Dit was de tussenstand eind november, dus daar is ten tijde van het verschijnen van deze nieuwsbrief ongetwijfeld nog wat

bijgekomen. 1,5 GWh staat gelijk aan het elektriciteitsverbruik van 500 gemiddelde huishoudens per jaar. De verwachting was dat over heel 2018 1,3 GWh zou worden opgewekt.

Met deze opwekking is 1067 ton CO₂-uitstoot voorkomen. De uitstoot per ton die is voorkomen staat gelijk aan de uitstoot bij:

- het verbranden van 340.373 liter diesel
- 500 keer van Nederland naar Nieuw Zeeland vliegen
- 17.072.000 km reizen met de trein

Op naar een zonnige toekomst

We hopen uiteraard dat 2019 een net zo zonnig jaar als 2018 wordt. We streven ernaar om onze bedrijfsvoering en de omgeving van de Lingemeren uiteindelijk CO₂-neutraal te krijgen. De drijvende eilanden met het drijvend zonnepanelenpark gaan daar uiteraard aan bijdragen.

Gelderse prijs ruimtelijke kwaliteit

Wellicht heeft u het meegekregen: De Lingemeren is door de provincie Gelderland genomineerd voor de Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit. Op 22 november werd bekend dat Lingemeren de prijs helaas niet heeft gewonnen. Maar dat de Lingemeren tot de finale is doorgedrongen, is natuurlijk iets om trots op te zijn!

Landschap nieuwe stijl

De Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit wordt eens in de twee jaar uitgereikt door de provincie Gelderland aan opvallende en inspirerende ruimtelijke projecten. Deze editie was het thema 'Landschap nieuwe stijl'. Daarbij gaat het om landschappen die een opmerkelijke transformatie (hebben) ondergaan. De Lingemeren is daarvan volgens de provincie een goed voorbeeld. Er was een juryprijs en een publieksprijs te winnen van beide € 10.000,-. Het bedrag is bestemd voor het genomineerde gebied.

Juryvoorzitter Jan Terlouw aan het woord tijdens de prijsuitreiking

Winnaars

In totaal werden er 24 gebieden ingediend. Daarvan selecteerde de provincie er vijftien, waaronder de Lingemeren. Op 22 november organiseerde de provincie een manifestatie in Zutphen, waar de jury onder leiding van uit de vijftien overgebleven inzendingen de winnaars van de Gelderse prijs bekend werd gemaakt. De Sint Jansbeek in Arnhem (juryprijs) en de Pelgrimsroute Walk of Wisdom uit Nijmegen (publieksprijs) vielen in de prijzen.

Landschapsfonds Neder-Betuwe

Wandelroute rondom waterberging Opheusden winnende idee 2018

Het voorstel voor een wandelroute rondom de waterberging in Opheusden is als winnaar uitgeroepen van het Landschapsfonds Neder-Betuwe 2018. Het idee kwam van Arie van Ballegoijen uit Opheusden.

Dit jaar is voor de vierde keer de prijsvraag voor het Landschapsfonds Neder-Betuwe uitgeschreven. Inwoners, organisaties en bedrijven in Neder-Betuwe konden hun ideeën om de gemeente Neder-Betuwe nog mooier te maken, indienen.

Via het Landschapsfonds stelt K3Delta jaarlijks een bedrag van € 10.000,- ter beschikking voor de aanleg van nieuwe landschapselementen in de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan een wandelpad, de aanplant van bomen en struiken of voorzieningen zoals bankjes en vlonders. Ook kan het ingezet worden voor educatie of beleving van ons landschap.

Winnende idee

In totaal werden er negen mooie ideeën ingezonden vanuit diverse hoeken van Neder-Betuwe. Het waren zeer uiteenlopende ideeën, wat de overweging heel interessant

heeft gemaakt. Het comité van aanbeveling, bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente Neder-Betuwe, Geldersch Landschap & Kasteelen en K3Delta, heeft de voorstellen beoordeeld. Hierbij is gekeken naar maatschappelijke waarde, inpasbaarheid, realiteit en de laagdrempeligheid van het eindresultaat. Het idee moet op een zo groot mogelijke doelgroep van toepassing zijn.

Uit alle inzendingen scoorde het idee van Arie van Ballegoijen uit Opheusden het hoogst op alle genoemde punten. Het comité heeft dan ook unaniem gekozen voor het idee van een wandelroute rondom de waterberging in Opheusden. Er wordt nu samen met de aannemer en de winnaar gekeken naar de realisatie van de wandelroute.

Landschapsfonds 2017

In 2017 wonnen Patricia van Dijk en Jantiene de Krieger de prijsvraag. Zij hadden een idee voor een educatieve speeltuin in de wijk Groenendaal in Kesteren. Na lang onderzoek is echter helaas gebleken dat de educatieve speeltuin niet realiseerbaar is. Hiervoor in de plaats wordt nu vanuit de overige inzendingen uit 2017 het initiatief voor het speelplein van de Houtkoperschool in Ochten opgepakt. De school heeft een plan uitgewerkt dat in fases wordt uitgevoerd. Vanuit het landschapsfonds wordt één van de fases gerealiseerd.

Landschapsfonds 2019

Het Landschapsfonds Neder-Betuwe heeft een terugkerend karakter. Binnenkort wordt dan ook wederom een oproep gedaan. Wij nodigen een ieder van harte uit om mee te doen!

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Titus Haverkamp
t.haverkamp@k3.nl

Marloes Sprong-Ariëns
m.ariens@k3.nl

024 348 88 00
www.k3.nl

K3DELTA

een **K3** onderneming

